

Aspekter på kulturmiljøet

Åbo Akademi vil markere sig som et miljøuniversitet, dels hvad angår forskningsretninger og dels i praktiske foranstaltninger for at demonstrere, at der også findes en konkret vilje til at gøre noget ved de miljørelaterede problemer. I 2002 har det resulteret i denne bog¹, der klart er tænkt som en humanistisk profil på disse problemer, der i den offentlige diskurs ellers er domineret af naturvidenskabelige samt delvist teknologisk orienterede forskere. Denne diskurs er dog også påvirket af, at miljøbegrebet er meget bredt; denne egenskab rummer både fordele og ulemper (nackdelar).

I denne sammenhæng bør vil jeg også nævne, at der i 2001 er kommet anden bog om miljørelaterede problemer: *Från teknik till etik. Miljöförståelse i uni-*

versitetsperspektiv med artikelforfattere fra hele Åbo Akademi, men dog med med en række artikler der også kunne være publiceret i denne kulturmiljøbog.

Kulturmiljøbogen får derfor en profil, som den ikke ville have fået uden den anden bog, således at denne profil bliver endnu mere humanistisk end uden denne anden bog. Sådan som det normalt er praksis er artikelforfatterne ansvarlige for deres egne artikler, omend redaktørerne kan have givet visse retningslinier for artiklerne. Et forord eller en introduktion vil derfor i meget høj grad blive den kraft, der binder en sådan bog med mange artikelforfattere sammen til en helhed. Det vil derfor være naturligt at se på forordet med titlen "Några aspekter på kulturmiljøet". De to forfattere til dette forord, Lena Marander-Eklund og Monica Nerdrum lægger her vægt på kulturmiljøet, sådan som bogens titel også lægger op til. Det passer med, at bogens artikelforfattere er en folklorister, religionsforskere og en historiker. Desuden en filosof. - Bortset fra i hvert fald etnologi ville de humanistiske fag (ämnen), der

¹ *Kulturell miljö, natursyn och symboliskt landskap. Några aspekter på kulturmiljöstudier*. Red. Lena Marander-Eklund, Maria Leppäkari, Monica Nerdrum, Lisen Sundqvist, Göran Torrkulla. Åbo 2002. (Religionsvetenskapliga skrifter nr 55.) 214 s

således ikke findes i denne bog, formentlig kun med besvær kunne rummes inden for kulturmiljøbegrebet. De to forfattere til forordet skriver, at bogen er opbygget omkring tre temaer: 1) kulturelt miljø (der ikke er det samme som kulturmiljø), 2) natur og natursyn samt 3) symbolske landskaber.

Filosoffen Göran Torrkulla fortsætter delvist, hvor de to forfattere af forordet stopper for at give en sammenhæng for læseren. Han skriver om filosofiens rolle i forklaringen af menneskets selvforståelse og dermed i relation til miljøet. Jeg mener, at han forventer en for stor logisk konsistens mellem individets sprog og handlinger med udgangspunkt i den klassiske antikke filosofis anvendelse af sproget som kommunikationsmiddel. Han forbigår derved også den non-verbale kommunikation, der netop delvist

er tema for resten af bogen i og med, at symbolbrug tages op.

Geografisk strækker bogen sig fra Finland over Jerusalem til Bayou Country i det sydlige Louisiana i USA. Teoretisk tager flere af artikelforfatterne lokalitetens symbolske funktion op.

Alt i alt er bogen interessant og artiklerne kan hver for sig fungere som kursislitteratur om kulturmiljøet. Det var også planen, men jeg mener dog også, at bogen bør læses i sammenhæng med den anden miljøbog, *Från teknik till etik*, og vice versa, i hvert fald for de humanistiske artiklers vedkommende. Det er vigtigt at forstå den politiske diskurs om miljøet, som begge bøger indgår i.

Ole Rud Nielsen